

Sygn. akt IC 1876/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 września 2018 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Daria Ratymirska

Protokolant: st. sekr. sąd. Karolina Nesterewicz

po rozpoznaniu 20 września 2018 roku w Kłodzku

na rozprawie

sprawy z powództwa B. I.

przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W.

o zapłatę 64.000 zł

oraz sprawy z powództwa M. I.

przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W.

o zapłatę 64.000 zł

I. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. w W. na rzecz powódki B. I. kwotę 64.000 zł (sześćdziesiąt cztery tysiące złotych) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 21 stycznia 2017 r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. w W. na rzecz powódki M. I. kwotę 64.000 zł (sześćdziesiąt cztery tysiące złotych) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 21 stycznia 2017 r. do dnia zapłaty;

III. oddala powództwo w dalszej części (co do odsetek);

IV. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. w W. na rzecz powódek B. I. i M. I. kwoty po 8.617 zł, tytułem zwrotu kosztów procesu;

V. nakazuje stronie pozwanej uiścić na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kłodzku kwotę 704,80 zł, tytułem wydatków poniesionych w postępowaniu tymczasowo przez Skarb Państwa na wynagrodzenie biegłych.

UZASADNIENIE

Powódki B. I. i M. I. wniosły pozew przeciwko (...) S.A. w W. o zapłatę kwot po 64.000 zł, tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych w związku ze śmiercią męża i ojca J. I., który zmarł w wyniku wypadku z dnia 9.09.2002r., którego sprawca ubezpieczony był u strony pozwanej od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 30.12.2016r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu.

Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa, zarzucając, że wypłacone dotychczas z tego tytułu kwoty w wysokości 16.000 zł i 18.000 zł były adekwatne do zmienionej wskutek śmierci osoby bliskiej sytuacji życiowej powódek. Sprzeciwiła się nadto żądaniu powódek w przedmiocie zasądzenia odsetek ustawowych od dnia 30.12.2016r.,

zarzucając, że powódki nie udowodniły, aby z tym dniem pozwana popadła w opóźnienie w likwidacji szkody, tym bardziej, że roszczenia powódek zostały zgłoszone pozwanej dopiero w dniu 21.12.2016r., a ustawowy termin do wypłaty świadczenia przez zakład ubezpieczeń wynosi 30 dni od dnia zgłoszenia szkody.

Sąd ustalił:

Zmarły w dniu 9.09.2002r., w wyniku wypadku komunikacyjnego, J. I. był mężem powódki B. I. i ojcem dwóch córek, w tym starszej powódki M. I., która wówczas miała 10 lat. Obie powódki uczestniczyły w tym wypadku.

Po dwóch latach po wypadku B. I. zaangażowała się w nowy związek, który nie był dla niej satysfakcjonujący i nie przetrwał. Ze związku tego miała dwóch synów. Wraz z rodziną przeprowadziła się do W.. Tam powódka M. I. ukończyła studia zawodowe (wychowanie przedszkolne, nauczanie początkowe), pracuje w wyuczonym zawodzie, mieszka z matką i rodzeństwem. Młodsza siostra urodziła się z mózgowym porażeniem dziecięcym, przyrodni bracia chorują na autyzm. W okresie powypadkowym pojawił się u niej spadek nastroju, poczucie osamotnienia, opuszczenia, rozczarowania. Wcześniej spędzała z ojcem dużo czasu, była z nim bardzo związana. Po jego śmierci odczuwała ciężar poczucia odpowiedzialności za matkę, która silnie przeżywała utratę męża, a także konieczność zajmowania się w tym czasie niepełnosprawną siostrą. Więzy między rodzicami oraz ojcem i dziećmi były w ich rodzinie silne.

Na skutek śmierci ojca u powódki M. I. nastąpił rozstrój zdrowia pod postacią pojawienia się objawów reakcji depresyjnej. Niekorzystna zmiana sytuacji życiowej – zwłaszcza brak osoby, mogącej zapewnić poczucie stabilności i bezpieczeństwa w czasie, gdy podobne zaburzenia dotknęły także jej matkę – nieadekwatne do wieku obciążenie obowiązkami domowymi w ważnym okresie rozwojowym, spowodowała także ujawnienie się poczucia dystansu w stosunku do otoczenia, poczucie osamotnienia. Zaburzenia adaptacyjne w postaci reakcji depresyjnej początkowo były znacznie nasilone. W miarę upływu czasu uległy stopniowej redukcji i w chwili obecnej nie mają istotnego wpływu na codzienne społeczne i zawodowe funkcjonowanie powódki.

Powódka B. I. tworzyła ze zmarłym J. I. przez 12 lat udane małżeństwo. Wspólnie spędzali czas wolny, angażowali się w opiekę na dzieci. W okresie powypadkowym pojawił się u niej spadek nastroju, aktywności, brak chęci do życia, zaburzenia snu, wzmożone łaknienie ze znacznym wzrostem masy ciała. Przez rok przyjmowała zalecane przez lekarza POZ leki uspokajające. Po śmierci męża nie wróciła do wspólnego domu, przez półtora roku mieszkała u siostry. Nastąpił u niej rozstrój zdrowia pod postacią pojawienia się i utrzymywania przez dłuższy czas objawów reakcji depresyjnej, wywołanych niekorzystną zmianą sytuacji życiowej – zwłaszcza brakiem osoby, mogącej zapewnić poczucie stabilności i bezpieczeństwa, pomocy w opiece nad dziećmi, w tym niepełnosprawnej córki. Zaburzenia te były początkowo znacznie nasilone, uległy stopniowej redukcji i obecnie mają nasilenie śladowe, bez istotnego wpływu na funkcjonowanie powódki.

Dowód:

opinie biegłych sądowych z zakresu psychiatrii W. B. i psychologii M. B. (k-142-143);

zeznania świadków: D. B. (k-79v.) i A. M. (k-132);

zeznania powódek (k-79v.-80).

Sąd zważył, co następuje:

Kwestia odpowiedzialności strony pozwanej za skutki wypadku z dnia 9.09.2002r., w wyniku którego śmierć poniósł mąż i ojciec powódek J. I., nie była sporna. Poza sporem było również, że dotychczas, po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego, pozwana wypłaciła powódkom kwoty 16.000 zł (B. I.) i 18.000 zł (M. I.), tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych w związku ze śmiercią bliskiej osoby. W pozwie powódki domagały się zapłaty dalszych kwot z tego tytułu, tj. po 64.000 zł.

Na podstawie przeprowadzonych dowodów, Sąd ustalił, że nagła śmierć męża i ojca powódek J. I., wywołała u nich poważny rozstrój zdrowia psychicznego, zdiagnozowany przez biegłych sądowych z zakresu psychiatrii i psychologii, jako zaburzenia adaptacyjne w postaci reakcji depresyjnej w przypadku M. I. oraz w postaci przedłużonej reakcji depresyjnej w przypadku B. I., objawiające się smutkiem, poczuciem żalu, straty, napięciem emocjonalnym, osłabieniem energii życiowej, brakiem poczucia stabilności i bezpieczeństwa, brakiem wsparcia, które wcześniej otrzymywały od zmarłego męża i ojca.

Przepis art. 448 k.c. przewiduje, że ten, czyje dobro osobiste zostało naruszone, może żądać odpowiedniej sumy zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Na tej podstawie kompensowana może być krzywda, a więc szkoda niemajątkowa, wywołana naruszeniem dobra osobistego, polegająca na fizycznych dolegliwościach i psychicznych cierpieniach pokrzywdzonego. Na gruncie niniejszej sprawy, żądania powódek uzupełnienia zadośćuczynienia, na podstawie art. 24 k.c. w zw. z art. 448 k.c., były uzasadnione. Doszło bowiem do naruszenia dóbr osobistych powódek. Utrata męża i syna, przez zawinione zachowanie sprawcy wypadku, stanowi naruszenie dobra osobistego, w postaci życia rodzinnego, więzi rodzinnej, a co za tym idzie, podlega wyrównaniu krzywdy przez zastosowanie art. 448 k.c. Wywołany u powódek rozstrój zdrowia psychicznego, powoduje po stronie pozwanej obowiązek naprawienia krzywdy, która niewątpliwie jest bardzo duża. Sąd podzielił stanowisko powódek, że dotychczas wypłacone przez pozwaną, tytułem zadośćuczynienia, kwoty, były stanowczo za niskie. Żądanie, zgłoszone w tym zakresie w pozwie, zasługiwało więc na uwzględnienie w całości, a zasądzone z tego tytułu kwoty, łącznie z kwotami dotychczas wypłaconymi, są adekwatne do stopnia i rozmiaru krzywdy każdej z powódek, biorąc pod uwagę charakter, zakres i długotrwałość ich cierpienia oraz ich negatywny wpływ, szczególnie w początkowym okresie po wypadku, na ich codziennego funkcjonowanie. Powódki wprawdzie dostosowały się już do nowej rzeczywistości, mają wzajemne wsparcie, wypełniają role społeczne, rodzinne, zawodowe, jednakże nagła i przedwczesna śmierć osoby najbliższej – męża i ojca, będąca przeżyciem szczególnie traumatycznym, spowodowała zerwanie więzi emocjonalnej i wywarła negatywny wpływ na całe ich życie. Strona pozwana, z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej sprawcy wypadku, zobowiązana jest do zrekompensowania ich krzywdy, poprzez wypłatę odpowiedniego zadośćuczynienia, którego adekwatna wysokość odpowiada żądaniom powódek.

Przyjmując, zgodnie z zarzutem pozwanej, że roszczenia powódek zostały jej zgłoszone dopiero w dniu 21.12.2016r., przy uwzględnieniu ustawowego 30-dniowego okresu na spełnienie świadczenia przez zakład ubezpieczeń, odsetki ustawowe za opóźnienie zasądzone od dnia 21.01.2017r. (art. 455 kc w zw. z art. 481 § 1 i 2 kc i art. 817§1 kc). Powódki nie wykazały, że wzywały wcześniej pozwaną do zapłaty z tego tytułu, dlatego powództwo w tej części podlegało oddaleniu.

Orzeczenie w pkt IV wyroku oparto na przepisach art. 100 zd. 2 kpc w zw. z art. 98 § 1 i 3 kpc. Pozwana, jako przegrywająca sprawę, powinna zwrócić powódkom koszty procesu, w skład których wchodzi: uiszczony opłaty sądowe od pozwu w kwotach po 3.200 zł, wynagrodzenie pełnomocnika, będącego radcą prawnym, w stawce minimalnej, w kwotach po 5.400 zł, opłaty skarbowe od pełnomocnictwa w kwotach 17 zł, łącznie 17.234 zł (8.617 zł x 2).

Orzeczenie w pkt V wyroku oparto na przepisie art. 113 ust. 1 w zw. z art. 83 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz.U. 2016r., poz. 623). W toku postępowania Skarb Państwa poniósł tymczasowo wydatki na wynagrodzenia biegłych, ponad uiszczona zaliczkę, w kwocie 704,80 zł (k-145), którym obciążono stronę pozwaną, jako przegrywającą sprawę.